

Jiří Adámek

Max Frisch, K architektuře (deník)

Esej v předmětu Památkové péče

Duben 2003

Zamyšlení je nad dvěma skutečnostmi, moderní a historické. Obě dvě složky jdou ruku v ruce. Je moudré upřednostňovat a povyšovat historické nad moderní? Toto upřednostňování je provedeno leckdy za každou cenu a toto schéma vede ke skutečnosti a ke zvážení, zda tato skutečnost nevede k paralyzování vývoje architektury.

Frisch poukazuje na antické Řecko a na renesanční Itálii. V prvním případě bylo použito jako výplňového materiálu akropolského zdiva ze starých perských soch. V druhém případě v renesanční Itálii bez sentimentu použili do zdiva kameny z právě objevených tors antických památek. V podtextu vyznívá, že bezesporu tyto dvě údobí dosáhla své velikosti právě díky své bezohlednosti k předcházejícímu údobí.

Spolu souvisí dvě složky, která jedna bez druhé neexistuje. Jedná se o kvalitu a dějiny. Frisch závěrem své úvahy sám nastiňuje otázku kvality díla. Ptáme se, co pro nás zachovalo předcházející pokolení, co zachoval pro nás otec, či děda. Co zachováme my budoucím pokolením? Co nám zachovaly předcházející pokolení je natolik špatné , že by se to mělo zbourat ? Dojdeme li k přesvědčení , že ano , tak to udělat. Toto dilema zbourat , či nezbourat posoudí až nadcházející období, následující pokolení , až s odstupem času , tak jako my posuzujeme antické Řecko a renesanční Itálii.

Pohled na dějiny v různých kulturách se odvíjí zřejmě od filosofie společnosti a její technická vyspělost. Vlastní minulost je tímto ovlivněna. Nic neplatí absolutně, vše je založeno na toleranci k minulému, současnému i budoucímu. Přes romantismus a jeho zanícení k historii je k přesvědčení o cennosti „ autentického „ jen krůček.

Myslím si, že je nutné vždy důkladně si rozmyslet, zda něco zbořit, či nechat stát. Nepodléhat moderním trendům a vlivu peněz za každou cenu a přejí si, aby vždy zvítězil zdravý rozum nad nerozumem.